

(หนังสือพิมพ์ส่องใต้)

ผู้รับจ้างสร้างถนนไม่ตรงเงื่อนไข มีสิทธิรับค่าจ้างเพียงใด ?

นางสาวสุชาดา ศรีเกลี้ยง พนักงานคดีปกครองปฏิบัติการ
กลุ่มเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการและวารสาร
สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง

ที่ผ่านมา... มีคดีพิพาทอันเนื่องมาจากการผิดสัญญาหรือไม่ปฏิบัติตามสัญญาจ้าง เช่น การก่อสร้างไม่ตรงตามแบบหรือเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญา การส่งมอบงานล่าช้า การไม่ชำระค่าจ้าง การถูกเรียกค่าปรับ การริบหลักประกัน ฯลฯ ที่คู่สัญญาเห็นว่าเป็นการดำเนินการที่ไม่ชอบ เข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองเพื่อขอความเป็นธรรมจำนวนไม่น้อย

เช่นเดียวกับข้อพิพาทในคดีนี้... ที่เทศบาลได้ว่าจ้างบริษัทเอกชนให้ทำการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในการสัญจรซึ่งเป็นสัญญาทางปกครอง แต่เมื่อสร้างถนนเสร็จแล้ว กลับพบว่าถนนที่ก่อสร้างบางจุดได้ใช้วัสดุไม่ตรงตามขนาดที่ได้รับอนุมัติ เทศบาลจึงบอกเลิกสัญญาและริบหลักประกันสัญญา รวมทั้งไม่ชำระค่าจ้าง ผู้รับจ้างจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้ชำระค่าจ้างดังกล่าว

ผู้รับจ้างจะได้รับค่าจ้างหรือไม่ เพียงใด มาติดตามรายละเอียดของคดีกัน

มูลเหตุคดีนี้เกิดจาก... เทศบาลตำบล (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้ทำสัญญาจ้างให้บริษัทเอกชน (ผู้ฟ้องคดี) ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก โดยในการก่อสร้างดังกล่าวคณะกรรมการตรวจการจ้างพบว่ามีการใช้เหล็กไม่เป็นไปตามขนาดหรือสเปกที่กำหนด ซึ่งผู้รับจ้างได้มีหนังสือขออนุญาตเปลี่ยนแปลงวัสดุก่อสร้าง (เหล็กตะแกรง) จากขนาด ๔ มิลลิเมตร เป็น ๓.๒ มิลลิเมตร จำนวน ๘๐๐ ตารางเมตร เนื่องจากเหล็กขาดตลาด โดยวิศวกรมีหนังสือรับรองว่าในการก่อสร้างงานดังกล่าวใช้เหล็กขนาด ๓ มิลลิเมตร ได้

ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้มีคำสั่งอนุมัติเปลี่ยนแปลงวัสดุก่อสร้าง (เหล็กตะแกรง) จากขนาด ๔ มิลลิเมตร เป็น ๓.๒ มิลลิเมตร จำนวน ๘๐๐ ตารางเมตร โดยให้ผู้รับจ้างปรับลดราคาวัสดุลงในส่วนที่ใช้เหล็กขนาด ๓.๒ มิลลิเมตร

หลังจากนั้น คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจงานจ้างครั้งที่ ๒ และเสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีว่าผู้ฟ้องคดีได้ส่งมอบงานโดยมีปริมาณและคุณภาพถูกต้องครบถ้วนแล้ว แต่เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือขอให้สำนักงานทางหลวงชนบททำการเจาะทดสอบผิวถนนคอนกรีตเสริมเหล็กโครงการดังกล่าว จำนวน ๗ จุดปรากฏว่า มีบางจุดที่ใช้เหล็กไม่เป็นไปตามขนาดที่ได้รับอนุมัติ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีปรับปรุงแก้ไขงานจ้างให้เป็นไปตามสัญญาหลายครั้ง แต่ผู้ฟ้องคดีเพิกเฉย จึงได้มีหนังสือบอกเลิกสัญญาจ้าง

คดีนี้ ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีตรวจพบว่ามีการใช้เหล็กขนาด ๓ มิลลิเมตร ซึ่งไม่เป็นไปตามคำสั่งอนุมัติ จึงมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีแก้ไขแต่ผู้ฟ้องคดีไม่ดำเนินการแก้ไข ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้ผิดสัญญา การที่ผู้ถูกฟ้องคดีบอกเลิกสัญญานั้นจึงชอบแล้ว

เมื่อคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งได้ใช้สิทธิเลิกสัญญาแล้ว มาตรา ๓๙๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กำหนดว่า คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจะต้องให้อีกฝ่ายหนึ่งได้กลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิม แต่จะเสื่อมเสียแก่สิทธิของบุคคลภายนอกไม่ได้ และให้ใช้ค่าแรงงานอันได้กระทำไปแล้วด้วยใช้เงินตามควรค่าแห่งงานนั้น ๆ

ฉะนั้น เมื่อถนนที่ก่อสร้างประชาชนได้ใช้ประโยชน์ จึงเห็นควรกำหนดค่าแห่งงานที่ผู้ฟ้องคดีได้ทำไว้แล้วและใช้ประโยชน์ได้บ้างในอัตราร้อยละ ๖๐ ของค่าจ้างตามสัญญา (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๔/๒๕๖๓)

คดีนี้... นับว่าเป็นอุทาหรณ์สำหรับคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย โดยเฉพาะในสัญญาทางปกครองซึ่งเอกชนผู้รับจ้างจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขในสัญญาจ้าง และหากฝ่ายปกครองมีคำสั่งอนุมัติเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของงานที่รับจ้าง ผู้รับจ้างยังคงต้องทำงานที่รับจ้างให้ถูกต้องครบถ้วน

เพราะมีฉะนั้นจะถือว่าเป็นการผิดสัญญาจ้าง ซึ่งฝ่ายปกครองมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ แต่ถึงแม้จะมีการเลิกสัญญาก็ตาม ฝ่ายปกครองยังมีหน้าที่จ่ายเงินค่าจ้างให้ผู้รับจ้างตามส่วนของงานที่ทำแล้วเสร็จ หากงานที่แล้วเสร็จสามารถใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์ของสัญญา

(ปรึกษาคดีปกครอง ได้ที่สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕ และสืบค้นเรื่องอื่น ๆ ได้จาก www.admincourt.go.th เมนูวิชาการ เมนูย่อยอุทธรณ์จากคดีปกครอง)
